

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Cap. 5. De irregularitate ex delicto notorio & infamia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

In homicidio voluntario solus Papa dispensat.

Papa dispensare potest, non autem Episcopus. Patet ex Concilio Tridentino sess. 24. cap. 6. ubi excipit homicidium voluntarium: & sess. 14. c. 7. statuit Concilium, ut talis homicida careat omni ordine, beneficio, & officio ecclesiastico: Vbi tamen

Aduerte Primò: Si iste habebat antea beneficium, non est priuatus ipso facto, sed priuandus per Superiorem, causâ cognitâ: Couar. §. 3. num. 6.

Quid in eo ager Episcopus?

Aduerte Secundò: Probabile esse, Episcopum posse dispensare, ut homicida voluntarius, si crimen occultum sit, Minoribus iam susceptis vtatur; imò, si causa iusta subsit, ut etiam in sacris antea susceptis ministret: quia Concilium solum vetat promoueri ad sacros Ordines. Ita tenent multi ex recentioribus, & Couar. §. 3. num. 4. qui etiam num. 6. docet, ab Episcopo posse admitti ad beneficium simplex: quod etsi dubium sit, saltem Episcopus potest dispensare, ut beneficium antea obtentum retineat.

36
Quid ager in homicidio casuali.

Dico Secundò: In irregularitate ex homicidio casu facto, si sit occultum, & nondum deductum ad forum externum, potest Episcopus absolute dispensare ad omnes Ordines. Patet ex Tridentino, sess. 24. cap. 6. Tale homicidium est, quod committitur in sui defensionem, sine debito moderamine: item si Clericus exercens chirurgiam, aliquem interficiat ex negligentia, vel imperitia: item si dominus mædet famulo, ut inimicum percutiat non letaliter, & tamen famulus occidat. Huc etiam referri potest homicidium ex subitâ irâ commissum, quia non censetur voluntarium, cum non sit factum per insidias, vel industriam; quod tamen Concilium videtur requirere, ut dicatur voluntarium.

Dico Tertiò: Si homicidium casuale sit publicum, Episcopus nõ potest dispensare, nisi ad Ordines Minores, & ad beneficium simplex. Ratio est: quia Iure antiquo hoc tantum poterat, & Concilium circa hoc nihil innouauit. Vide Nauarr. num. 240.

CAPVT V.

De Irregularitate ex delicto notorio, & infamia.

DVBIVM I.

Quinam ratione delicti sunt Irregulares?

37
Si crimen occultum,

Respondeo & Dico Primò: Nemo sit irregularis ob aliquod delictum occultum, quantumvis sit grave, nisi hoc delictum sit violatio censuræ, vel crimen homicidij, aut quædam violatio Sacramenti. Ita Nauarr. n. 248. & alij. Vnde hæreticus occultus non est irregularis.

si crimen publicum.

Dico Secundò: Crimen publicum, cui annexa est infamia Iuris, inducit irregularitatem. Est communis. Vide Nauarr. num. 204. Pro quo

Infamia Iuris dupliciter incurritur.

Notandum est, Infamiam Iuris incurri dupliciter: Primò, Per sententiam Iudicis definitiuam, quâ quis de aliquo crimine condemnatur. Secundò, Per quædam crimina, quibus statuto Iuris annexa est infamia. Vide Siluest. Verbo, *Infamia*, num. 8. & 9. Huiusmodi sunt periurium in iudi-

cio, simonia, sodomia, improbum scenus, id est, ubi vsuræ vsurarum exiguntur, sacrilegium, duellum, crimen læsæ maiestatis, hæresis, similiter esse fauorem, defensorem, receptatorem hæreticorum. Hi omnes ita sunt irregulares, quando crimè est publicum, ut per pœnitentiam non purgantur, sed opus habeant dispensatione.

Ob eandem causam irregulares sunt filij hæreticorum, fautorum, defensorum & receptatorum. Patet Capit. *Statutum*, 2. de Hæreticis in 6. Et quidem, si pater erat hæreticus, filius erit irregularis & nepos: si autem mater tantum, solus filius erit irregularis, non nepos. Vbi

38
An, & quâdo, filius hæretici sit irregularis.

Aduerte Primò: Requiritur ut filius natus sit, parente iam hæretico: si enim ante hæresim natus sit, non erit irregularis, quia non est filius formaliter hæretici. Secundò requiritur, ut constet parentem decessisse in hæresi, vel certè adhuc hæreticum esse: si enim reconciliatus obiit, vel cum signis pœnitentiæ, filius non erit irregularis. Adde: Non esse improbabile, filium non fieri irregularem, nisi parens sit condemnatus de hæresi, vel certè in iudicio conuictus; id enim videtur insinuare Capitulum, *Statutum*, si rectè expendatur.

Dico Tertiò: Alia crimina notoria, etsi digna sint depositione, si tamen non habeant annexam infamiam Iuris, non inducunt veram irregularitatem, nisi post sententiam Iudicis. Ratio est, quia vera irregularitas non tollitur per pœnitentiam: hæc autem infamia per pœnitentiam & vitæ mutationem, vel etiam per purgationem canonicam tollitur. Vnde per adulterium, & crimina adulterio minora, non incurritur vera irregularitas, quamuis notoria sint; sed suspensio quædam ob indecentiam, donec infamia sit absterfa, iuxta Couarruuiam 2. parte §. 1. num. 4. Quod est contra Nauarrum, qui cum multis alijs propter Capit. *Quasitum est*, de temporibus ordinandorum, putat incurri irregularitatem. Verum hoc Capitulum non cogit, quia facile exponi potest de suspensione, sicut exponit Couarruuias: vel certè, quod solum contineat pœnam inferendam: tantum enim ait, eos qui laborant infamiæ facti, impediri debere ab Ordinibus. Ratio est, quia hæc delicta solum faciunt inhabilem ad Ordines, & eorum vsum, ob infamiam facti: ergo hæc infamiæ absterfa, erit & inhabilitas absterfa. Et fauet ipse Nauarrus num. 204. ubi dicit, emendationem vitæ interdum tollere quandam irregularitatem: ubi irregularitatem non accipit propriè, sed pro quodam modo suspensionis.

39
Si crimen non habeat annexam infamiam Iuris.

DVBIVM II.

Quis possit in hac irregularitate dispensare.

Respondeo & Dico Primò: In adulterio & huiusmodi criminibus, quibus per se non est annexa infamia Iuris, post peractam pœnitentiam, & detersam infamiam facti, non est opus dispensatione. Ratio est, quia hæc non inferunt veram irregularitatem, nisi post sententiam Iudicis; sed solum quandam suspensionem ob indecentiam, quæ, sublata infamiâ, sponte perit.

40

Dico

Dico Secundò: Si quis de huiusmodi crimine sit condemnatus per sententiam, dispensare potest Episcopus in infamiâ Iuris contractâ per illam sententiam; vt colligitur ex Capit. *At si clericus*; de Iudicijs.

Dico Tertio: In irregularitate, quæ oritur ex crimine enormi, habente annexam per se infamiâ Iuris, non potest Episcopus dispensare. Talis est ea, quæ oritur ex Hæresi, Apostasia, Sodomia, & similibus. Vide Couarr. lib. 3. Variarum. cap. 3. num. 3.

CAPVT VI.

De Irregularitate ex delicto circa Sacramenta.

DVBIVM I.

Vtrum repetens Sacramentum, quod imprimis characterem, sit irregularis?

R Espondeo & Dico Primò: Qui sciens bis baptizatur, aut eundem absolute bis baptizatur, ex communi sententia censetur irregularis. Dico, *Absolute*, quia qui sub conditione tacitâ vel expressâ rebaptizatur, vel rebaptizatur, non fit irregularis: sicut nec is, qui sub conditione contrahit cum consanguineâ, est excommunicatus excommunicatione latâ contra incestus nuptias. Ratio est, quia rebaptizare sub conditione, non est simpliciter rebaptizare, contra quod tantum pena est statuta.

Aduerte tamen, non esse improbableem, eum qui rebaptizatur, non fieri irregularè, quia in Iure non est expressum nisi de eo qui rebaptizatur, & de Acolyto ministrante Sacerdoti rebaptizanti: vt dictum est de Baptismo q. 66. art. 9. dub. 1. Vide Capit. 2. *De Apostatis*.

Dico Secundò: Bis Confirmatus, vel bis eundem Confirmans; bis Ordinatus eodem Ordine, vel Ordinans; & bis consecrans eandem hostiam, non sunt irregulares, quidquid dicat Nauarrus, & quidam alij. Ratio est, quia nõ est Iure expressum. Doctores autem non possunt inducere irregularitates, argumẽtando à simili, vel pari, vel à maiori.

DVBIVM II.

Quinam ex indebitâ receptione, vel usu Ordinum sunt irregulares?

Dico Primò: Clericus vtens Ordine, quem non habet, nõ fit irregularis, nisi vtatur Ordine sacro in Baptismo solenni, id est, adhibitis caeremonijs baptismi; vel in officio diuino, scilicet celebrâdo Sacrum; cum non sit Sacerdos canõdo Epistolam tanquam Subdiaconus cum manipulo; Euangelium tanquam Diaconus cû stolâ: itẽ benedicens aquam, templum, calicem &c. cum Ordine illo careat. Patet ex Cap. 1. *de Clerico non ordinato ministrante*. Non tamen fit irregularis, si absoluat à peccatis, tametsi Sacerdos non sit. Ratio est, quia absoluerẽ peccatis, non est exercere officij Diuini. Vide Siluestrum, Verbo *Confessor* 1. in principio, & Franciscum Victoria q. 143.

Dico Secundò: Laicus non fit irregularis, etiamsi baptizet solemniter, vel simulet se vti Ordine sacro in officio Diuino. Est cõtra Nauarrum

& multos alios. Patet, quia Ius non loquitur, nisi de clerico, vt apparet ex titulo, qui sic habet: *de Clerico non ordinato ministrante*. Canones enim, qui titulo subiiciuntur, intelligendi sunt prout postulat titulus.

Dico Tertio: Exercentis actum Ordinis sacri quem habet, si ligatus sit censurâ excommunicationis, suspensionis ab Ordine sacro, vel interdicti, efficitur irregularis. Est communis sententia. Excusat tamen Primò, ignorantia sui vinculi, si non sit crassa. Secundò, excusat necessitas; vt si Parochus celebret ad vitandâ infamiâ vel scandalum, quamuis sit excommunicatus; vel si ministrèt subito petenti Sacramenta, si alium non habeat, quem substituât. Ratio est, quia his modis nihil temerè præsumit, imò nec peccat. Pari modo non contrahit irregularitatem, si baptizet, Epistolam vel Euangelium canat sine solemnitate; id est, sine manipulo & stolâ; quia non censetur exercere actum Ordinis sacri.

Dico Quarto: Qui ligatus censurâ excommunicationis recipit Ordinem, præsertim sacrum, fit irregularis. Est communis, ex Capitulo *Cum illorum*, de Sententia excommunicationis. Vtrum verò, si Minores recipiat, fiat irregularis, est dubium. Plerique putant esse irregularem; quia Canon generaliter loquitur de Ordine ecclesiastico. Sed contrarium non est improbableem: quia cum Canones de Ordinibus ecclesiasticis loquuntur, sæpè tantummodò sacros intelligunt; vt videre est in Concilio Tridentino sess. 14. cap. 7. *De reformatione*.

Dico Quintò: Qui in suspensione recipit Ordinem sacrum, non videtur fieri irregularis: quia Iure non est expressum. Est contra Nauarrum. Ratio esse potest, quia suspensio est directè ab exercitio Ordinis suscepti, & solum ex decentiâ impedit susceptionem noui. Idem probabile est, si quis in interdicto constitutus ordinetur: quia Iure non inuenitur expressum.

DVBIVM III.

Vtrum ex indebitâ Ordinatione fiat quis irregularis?

Dico Primò: Ordinatus ab Episcopo excommunicato, suspenso, vel interdicto denuntiato, vel ab eo qui est notorius Clerici persecutor, vel ab eo qui absolute renuntiã dignitati Episcopali, est irregularis. Ita Nauarrus num. 241. & alij. Excusatur tamen, qui vi vel metu graui sic ordinatur; quia tunc cessant leges Ecclesiæ poenales. Item, excusatur, qui ignorat Episcopi impedimentum; modò ea ignorantia non sit crassa. Nam irregularitas posita in poenam, nõ incurritur, nisi ob culpam mortiferam.

Dico Secundò: Ordinatus ab alieno Episcopo sine licentiâ proprij, non est irregularis; sed ipso factò suspensus, quamdiu proprio Episcopo videbitur. Ita Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 8. Ante Cõcilium solum erat suspendendus. Nam Bulla Pij II. per quam ipso factò suspendebatur, passim omnibus erat ignota. Vide Nauarrum cap. 25. num. 70. & Couarr. 2. parte §. 1. num. 4.

Dico Tertio: Ordinatus ante legitimam ætatem, aut extra tempora à Iure statuta, non est irregularis.

44
Si ligatus censurâ, exerceat actum Ordinis sacri.

45
Si in excommunicatione recipiat Ordines.

46
Si in suspensione recipiat.

57
Si ordinatus ab Episcopo ligato censurâ.

48
Si ordinatus ab alieno.

49

41
Absolute bis baptizans aut bis baptizatus.

Bis confirmatus, ordinatus &c.

42
Si Clericus vtatur Ordine sacro in Baptismo solenni, id est, adhibitis caeremonijs baptismi; vel in officio diuino, scilicet celebrâdo Sacrum; cum non sit Sacerdos canõdo Epistolam tanquam Subdiaconus cum manipulo; Euangelium tanquam Diaconus cû stolâ: itẽ benedicens aquam, templum, calicem &c. cum Ordine illo careat. Patet ex Cap. 1. *de Clerico non ordinato ministrante*. Non tamen fit irregularis, si absoluat à peccatis, tametsi Sacerdos non sit. Ratio est, quia absoluerẽ peccatis, non est exercere officij Diuini. Vide Siluestrum, Verbo *Confessor* 1. in principio, & Franciscum Victoria q. 143.

Si absoluat cum non sit Sacerdos.

43
Si id faciat Laicus.